

**TYÖPAIKKAOHJAAJIEN
KOULUTUS 3 OV**

© Opetushallitus ja tekijät

Määräykset ja ohjeet 2012:41

ISBN 978-952-13-5271-3 (nid.)

ISBN 978-952-13-5272-0 (pdf)

ISSN-L 1798-887X

ISSN 1798-887X (painettu)

ISSN 1798-8888 (verkkojulkaisu)

Taitto: Edita Prima Oy/Timo Päivärinta/PSWFolders Oy

www.oph.fi/julkaisut

Kopijyvä Oy, Espoo 2012

(Kumooa Työpaikkaohjaajien koulutusohjelman
perusteet Opetushallituksen moniste 2/2004)

Työpaikkaohjaajien koulutuksen järjestäjille

TYÖPAIKKAOHJAAJIEN KOULUTUS 3 OV

Opetushallitus antaa liitteenä olevan ohjeen työpaikkaohjaajien kouluttamiseksi työpaikkaohjaajien koulutuksen järjestäjille.

Tämä ohje on saatavissa sähköisessä muodossa osoitteessa
www.oph.fi/ammattikoulutus kohdassa työpaikkaohjaajien koulutus

Pääjohtaja

Aulis Pitkälä

Asiantuntija

Minna Taivassalo-Salkosuo

LIITTEET

Työpaikkaohjaajien koulutus 3 ov

JAKELU

Koulutus- ja tutkintotoimikunnat

Sisältö

Johdanto	7
1 Työpaikkaohjaajien koulutuksen toteutus	9
2 Työpaikalla järjestettävä koulutus ammattikoulutuksessa	10
2.1 Työpaikalla järjestettävä koulutus ammatillisessa peruskoulutuksessa	10
2.1.1 Osaamisen arviointi ammattiosaamisen näytöissä	11
2.1.2 Ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavat koulutukset...	11
2.2 Työpaikalla järjestettävä koulutus näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa	11
2.2.1 Ammattitaidon osoittaminen näyttötutkintotilaisuuksissa	11
2.3 Työpaikalla järjestettävä koulutus oppisopimuskoulutuksessa	12
2.3.1 Ammattitaidon osoittaminen oppisopimuskoulutuksessa	12
3. TYÖPAIKKAOHJAAJIEN KOULUTUKSEN SISÄLTÖ	13
3.1 Työpaikalla järjestettävän koulutuksen, ammattiosaamisen näyttöjen ja tutkintotilaisuuksien suunnittelu	13
3.2 Opiskelijan ohjaaminen ja oppimisen arviointi.....	16
3.3 Opiskelijan tai tutkinnon suorittajan osaamisen arviointi.....	19

Johdanto

Tämä ohje on tarkoitettu työpaikkaohjaajien kouluttajien käyttöön. Kyseessä on suositus, ei määräys. Opetushallitus suosittelee, että mahdollisimman moni työpaikkaohjaajana toimiva voisi osallistua työpaikkaohjaajien koulutukseen. Kouluttamalla työpaikkaohjaajia työpaikkojen, oppilaitosten ja opiskelijoiden välinen vuorovaikutus lisääntyy ja sen seurauksena koulutus ja työyhteisöt kehittyvät. Oppilaitoksen ja työpaikan tiivis yhteistyö ja koulutettu työpaikkaohjaaja ovat etu opiskelijalle, koska ne edistävät opiskelijan ohjauksen laatua ja määrää työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa sekä opiskelijoiden työelämävalmiuksien ja ammattitaidon kehittymistä. Työpaikkaohjaajakoulutus edistää työelämässä toimivien valmiuksia toimia ohjaajina ja kehittää työtään.

Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa vuosille 2011–2016 todetaan, että ”työpaikkaohjaajien koulutuksen sisältöjä kehitetään valtakunnallisesti niin, että ne palvelevat laajasti eri kouluasteiden työssä oppimista ja työharjoittelua ja ammatillisen osaamisen arviointia sekä kunkin työpaikkaohjaajan osaamistarpeita”. Opetushallitus on ammatillisten perustutkintojen, ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kehittämisen ja toimeenpanon vastuuviranomaisena valmistellut tämän ohjeen hyödynnettäväksi ammatillisen peruskoulutuksen ja näyttötutkintoihin valmistavan koulutuksen työpaikkaohjaajien ja oppisopimuskoulutuksen työpaikkakouluttajien koulutuksessa. Koulutuksen tuottamia valmiuksia työpaikkaohjaajat voivat soveltuvien osin hyödyntää myös muiden kouluasteiden opiskelijoiden ohjauksessa.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun asetuksen (811/1998, 5 §) mukaan sopimuksen tekeminen työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta edellyttää, että koulutustyöpaikalla on käytettävissä opetussuunnitelman (nykyisin ammatillisten perustutkintojen perusteiden) ja näyttötutkinnon perusteiden mukaisen koulutuksen ja ammattiosaamisen näyttöjen järjestämisen kannalta riittävästi ammattitaidoltaan, koulutukseltaan ja työkokemukseltaan pätevää henkilökuntaa, joka voidaan määrätä opiskelijan vastuulliseksi kouluttajaksi. Tavoitteena on, että yhä suurempi osa ammatillisesta koulutuksesta, ammattiosaamisen näytöistä ja näyttötutkinnoista järjestetään työpaikoilla.

Ammatillisessa peruskoulutuksessa ja näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa on vakiintunut käsite työpaikkaohjaaja ja vastaavasti oppisopimuskoulutuksessa työpaikkakouluttaja. Tässä ohjeessa käytetään kummastakin käsitettä työpaikkaohjaaja ja koulutus soveltuu sekä työpaikkaohjaajien että oppisopimuskoulutuksen työpaikkakouluttajien kouluttamiseen.

Työpaikkaohjaajien koulutus (3 ov) koostuu kolmesta osasta, jotka antavat valmiuksia työpaikalla järjestettävän koulutuksen, ammattiosaamisen näyttöjen ja tutkintotilaisuuksien suunnitteluun, opiskelijan ohjaamiseen ja oppimisen arviointiin sekä opiskelijan tai tutkinnon suorittajan ammattitaidon arviointiin.

Koulutus tarjoaa työpaikkaohjaajina toimiville mahdollisuuden hankkia osaamista työpaikalla järjestettävän koulutuksen suunnitteluun, opiskelijan ohjaukseen, oppimisen arviointiin sekä ammattitaidon arviointiin ammattiosaamisen näytöissä ja tutkintotilaisuuksissa. Lisäksi se tarjoaa mahdollisuuden kehittää työpaikkaohjaajien valmiuksia ottaa huomioon erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat sekä eri kieli- ja kulttuuriryhmien opiskelijat.

1 Työpaikkaohjaajien koulutuksen toteutus

Työpaikkaohjaajien koulutukseen hakeudutaan erilaisista työpaikoista ja tehtävistä. Koulutuksen suunnittelussa otetaan huomioon ammatti- ja koulutuslakohtaistaminen sekä työpaikkakohtaiset tarpeet, jotta koulutus palvelisi laaja-alaisesti eri aloja ja erilaisia työpaikkoja. Työpaikkaohjaajien koulutus toteutetaan työpaikkaohjaajina toimivien henkilöiden kulloisenkin tilanteen ja osaamistarpeiden mukaisesti joustavasti ja hyödyntäen muun muassa monimuoto-opiskelua. Työpaikkaohjaajien koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että koulutus suunnitellaan jokaiselle osallistujalle henkilökohtaisesti sen mukaan, ohjaako ja arvioiko hän ensisijaisesti ammatillisensa peruskoulutuksen, näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen vai oppisopimuskoulutuksen opiskelijoita. Lisäksi otetaan huomioon henkilön aikaisempi osaaminen. Koulutuksen toteutuksesta laaditaan suunnitelma, josta käy ilmi, miten henkilön aikaisemmin hankkima osaaminen tunnistetaan ja tunnustetaan. Koulutuksen tavoitteiden saavuttaminen kestää keskimäärin kolme viikkoa, myös osasuoritukset ovat mahdollisia. Koulutuksen osat eivät ole sidottuja tiettyyn suorittamisjärjestykseen, vaan osat voidaan suorittaa koulutukseen osallistuvan tarpeen mukaisessa järjestyksessä.

Koulutuksen järjestäjät voivat kouluttaa työpaikkaohjaajia esimerkiksi silloin, kun opettajat osallistuvat työelämäjaksoille. Tällöin opettaja ohjaa työpaikkaohjaajaa ohjaamaan opiskelijaa. Toisaalta opettajan on luontevaa kouluttaa työpaikkaohjaajia myös opiskelijan työssäoppimisen ohjauksikäytien yhteydessä. Työpaikkaohjaajien koulutusta voivat rahoittaa eri tahot, muun muassa yritykset, opetushallinto sekä koulutuksen ja tutkintojen järjestäjät. Työpaikkaohjaajien koulutusta voidaan toteuttaa myös osana kehittämishankkeita silloin, kun se on kehittämishankkeen tavoitteiden saavuttamisen kannalta tarkoituksenmukaista. Työpaikkaohjaajien koulutuksen järjestäjä vastaa aiemman osaamisen tunnustamisesta sekä todistuksen sisällöstä ja sen antamisesta.

2 Työpaikalla järjestettävä koulutus ammattikoulutuksessa

Ammattikoulutus muodostuu ammatillisista perustutkinnoista sekä näyttötutkintoina suoritettavista perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinnoista. Ammatillinen peruskoulutus ja näyttötutkintoon valmistava koulutus voidaan järjestää sekä oppilaitoksissa että työpaikoilla. Kun tutkintojen perusteissa määritely ammattitaito, hankitaan työpaikalla työtä tekemällä, tulee työtehtävien ja tutkinnon perusteissa määritelyjen ammattitaitovaatimusten välillä olla selkeä vastaavuus. Ammatillisiin perustutkintoihin sisältyy työssäoppimista, jonka aikana opiskelija hankkii osan tutkinnon perusteiden edellyttämästä ammattitaidosta, ja ammattitaito osoitetaan ammattiosaamisen näytössä työtä tehden. Aikuiskoulutuksessa näyttötutkintotilaisuudet järjestetään pääsääntöisesti työpaikoilla. Oppisopimuskoulutus on ammatillisen koulutuksen järjestämismuoto, jossa koulutus perustuu pääosin työpaikalla järjestettävään koulutukseen.

2.1 Työpaikalla järjestettävä koulutus ammatillisessa peruskoulutuksessa

Ammatillisessa peruskoulutuksessa työpaikalla järjestettävä koulutus (työssäoppiminen) on tavoitteellista, ohjattua ja arvioitua opiskelua työpaikalla. Ammattitaitovaatimusten saavuttamisen näkökulmasta työssäoppimisjaksojen tulee olla ammatinhallinnan kannalta riittävän pitkiä ja monipuolisia. Koulutuksen järjestäjä vastaa työssäoppimisen järjestämisestä ammatillisessa peruskoulutuksessa. Työssäoppimisjaksolla opiskelija ei ole työsopimussuhteessa työpaikkaan, mikäli siitä ei ole erikseen sovittu tai kyseessä on oppisopimuskoulutus.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998, 16 §) mukaan työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävä koulutus perustuu koulutuksen järjestäjän ja työpaikan väliseen kirjalliseen sopimukseen. Ammatillisesta koulutuksesta annetun asetuksen (811/1998, 5 §) mukaan sopimuksen tekemisen edellytyksenä on, että koulutustyöpaikalla on riittävästi ammattitaidoltaan, koulutukseltaan ja työkokemukseltaan pätevää henkilökuntaa, joka voidaan määrätä opiskelijan vastuulliseksi kouluttajaksi. Sopimukseen työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta ja ammattiosaamisen näytöistä, on kirjattava turvallisuuteen, tapaturmiin ja vahingonkorvauksiin liittyvät vastuut ja vakuutukset. Ennen työn aloittamista työnantaja ja koulutuksen järjestäjä varmistavat yhdessä, että opiskelijalla on edellytykset tehdä kyseistä työtä turvallisesti ja terveystään vaarantamatta sekä ohjeita noudattaen.

Opettaja, työpaikkaohjaaja ja opiskelija tekevät yhteistyötä opiskelijan työssäoppimisjakson suunnittelussa ja arvioivat työssäoppimisjaksolle sovittujen oppimistavoitteiden toteutumista. Koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia, että opiskelija saa riittävästi ohjausta, tukea ja palautetta. Opettaja ja työpaikkaohjaaja vastaavat opiskelijan ohjauksesta työssäoppimisjakson aikana.

2.1.1 Osaamisen arviointi ammattiosaamisen näytöissä

Ammatillisissa tutkinnon osissa osaaminen arvioidaan pääasiassa ammattiosaamisen näytöllä eli tekemällä ammattitaitovaatimusten edellyttämää työtä. Ammattiosaamisen näytöt toteutetaan ja arvioidaan yhdessä koulutuksen järjestäjän, opiskelijan ja työelämän kanssa tutkinnon perusteiden pohjalta.

2.1.2 Ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavat koulutukset

Ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavissa koulutuksissa opiskelijat hankkivat valmiuksia toimia työelämässä osallistumalla opetussuunnitelman perusteiden mukaiseen työelämään tai työssäoppimiseen valmentautumiseen. Näitä ei-tutkintoon johtavia ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavia koulutuksia ovat ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus, maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus, vammaisten opiskelijoiden valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus ammatillisessa peruskoulutuksessa sekä kotitalousopetus.

2.2 Työpaikalla järjestettävä koulutus näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa

Näyttötutkintojärjestelmässä tutkinnon perusteiden edellyttämää ammattitaitoa voidaan hankkia tai täydentää työpaikalla järjestettävässä valmistavassa koulutuksessa, josta tutkinnon suorittaja, työpaikkaohjaaja ja koulutuksen järjestäjän edustaja yhdessä laativat suunnitelman. Ammattitaidon hankkimistavat dokumentoidaan henkilökohtaistamista koskevaan asiakirjaan. Työpaikkaohjaaja ja valmistavan koulutuksen vastuuopettaja ohjaavat tutkinnon suorittajaa ammattitaidon hankkimisessa. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.

2.2.1 Ammattitaidon osoittaminen näyttötutkintotilaisuuksissa

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa tutkintotilaisuuksissa tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistamista koskevan suunnitelmansa mukaisesti. Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti työpaikalla työtä tehden. Tutkintotilaisuuteen osallistuminen ei edellytä osallistumista valmistavaan koulutukseen. Usein työpaikkaohjaaja osallistuu tutkintotilaisuuksien suunnitteluun ja niiden

toteuttamisen järjestelyihin. Lisäksi työpaikkaohjaaja voi osallistua tutkinnon suorittajan ammattitaidon arviointiin. Arvioijana toimiessaan työpaikkaohjaajan on otettava huomioon esteellisyyskysymykset hallintolaissan (434/2003, 27–30 §) annettujen esteellisyysperiaatteiden mukaisesti. Mikäli työpaikkaohjaaja todetaan esteelliseksi, häntä ei voida valita arvioijaksi.

2.3 Työpaikalla järjestettävä koulutus oppisopimuskoulutuksessa

Oppisopimus perustuu opiskelijan ja työnantajan väliseenllä tehtyyn kirjalliseen määräaikaiseen työsopimukseen (oppisopimus) (L 630/1998, 17 §). Ammatillisesta koulutuksesta annetun asetuksen (A 811/1998, 6 §) mukaan koulutuksen järjestäjä päättää, järjestetäänkö oppisopimuskoulutus tutkintoon johtavana vai näyttötutkinnon suorittamiseen valmistavana koulutuksena. Oppisopimuskoulutuksen erottaa oppilaitosmuotoisesta koulutuksesta työsuhdeperusteisuus ja vaatimus koulutuksen toteutuksesta pääosin työpaikalla. Koulutuksen järjestäjällä on selkeä johto- ja valvontavastuu oppisopimuskoulutuksen koko prosessista. Koulutuksen järjestäjä vastaa, että työpaikalla järjestettävä koulutus ja tietopuolinen opetus muodostavat johdonmukaisen kokonaisuuden. Työpaikkakouluttajan ja tietopuolisten opintojen järjestäjän on yhteistyötä tehden varmistettava tutkinnon perusteen tavoitteiden saavuttaminen. Työpaikkakouluttajan tulee olla ammattitaidoltaan, koulutukseltaan ja työkokemukseltaan pätevä, jotta hänet voidaan määrätä opiskelijan vastuulliseksi kouluttajaksi (A 811/1998, 5 §). Työnantajan tulee huolehtia siitä, että opiskelijalla on mahdollisuus tehdä ammattiin kuuluvia ja tutkinnon tai tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksissa ja henkilökohtaisessa opiskeluohjelmassa määriteltyjä tehtäviä monipuolisesti.

2.3.1 Ammattitaidon osoittaminen oppisopimuskoulutuksessa

Ammatilliseen perustutkintoon johtavassa oppisopimuskoulutuksessa ammattitaito arvioidaan ammattiosaamisen näytöllä (ks. luku 2.1.1 Osaamisen arviointi ammattiosaamisen näytöissä) ja näyttötutkinnon suorittamiseen johtavassa oppisopimuskoulutuksessa, kuten näyttötutkinnossa (ks. luku 2.2.1 Ammattitaidon osoittaminen näyttötutkintotilaisuuksissa).

3 Työpaikkaohjaajien koulutuksen sisältö

Työpaikkaohjaajien koulutus (3 ov) koostuu kolmesta osasta:

1. Työpaikalla järjestettävän koulutuksen, ammattiosaamisen näyttöjen ja tutkintotilaisuuksien suunnittelu (1 ov)
2. Opiskelijan ohjaaminen ja oppimisen arviointi (1 ov)
3. Opiskelijan tai tutkinnon suorittajan osaamisen arviointi (1 ov)

3.1 Työpaikalla järjestettävän koulutuksen, ammattiosaamisen näyttöjen ja tutkintotilaisuuksien suunnittelu

Tavoitteena on, että työpaikkaohjaaja

- tuntee tutkintorakenteen ja koulutuksen järjestämismuodot
- tuntee oman ammattialansa tutkintojen perusteet
- osaa suunnitella työpaikalla järjestettävää koulutusta
- osaa suunnitella ammattiosaamisen näyttöjä tai tutkintotilaisuuksia yhteistyössä koulutuksen järjestäjän tai tutkinnon järjestäjän kanssa
- tiedottaa työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta
- kehittää omaa työtään työpaikkaohjaajana.

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit
Tutkintorakenteen ja koulutuksen järjestämismuotojen tunteminen	Työpaikkaohjaaja <ul style="list-style-type: none">• tuntee ammatillisen koulutuksen rakenteen ja erilaiset koulutuksen järjestämismuodot.
Oman ammattialan tutkintojen perusteiden tunteminen	Työpaikkaohjaaja <ul style="list-style-type: none">• hyödyntää oman ammattialansa tutkintojen perusteita työpaikalla järjestettävän koulutuksen sekä ammattiosaamisen näyttöjen ja tutkintotilaisuuksien järjestämisessä.

<p>Työpaikalla järjestettävän koulutuksen suunnittelu yhteistyössä koulutuksen järjestäjän edustajan kanssa</p>	<p>Työpaikkaohjaaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tietää, millaisia suunnitelmia ja sopimuksia työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta tulee laatia eri koulutuksen järjestämismuodoissa • tuo suunnittelussa esille, millaisia työtehtäviä työpaikka voi tarjota erilaisille opiskelijaryhmille ja tutkinnon suorittajille • varmistaa osaltaan, että suunnitelmassa on otettu huomioon työtehtäviin ja työpaikkaan liittyvät määräykset, ohjeet ja suositukset, kuten työturvallisuusmääräykset ja alan sopimukset • ottaa osaltaan suunnittelussa huomioon opiskelijan työpaikalla tapahtuvaa opiskelua ohjaavat dokumentit, joita voivat olla esimerkiksi henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ammatillisessa peruskoulutuksessa tai henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma erityisopetuksessa tai henkilökohtaistamista koskeva asiakirja näyttötutkinnoissa tai henkilökohtainen opiskeluohjelma oppisopimuskoulutuksessa.
<p>Ammattiosaamisen näyttöjen suunnitteluun osallistuminen</p>	<p>Työpaikkaohjaaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuo työpaikan edustajana suunnittelussa esiin työpaikan mahdollisuudet ammattiosaamisen näyttöjen järjestämiseen tutkinnon perusteiden mukaisesti • tuo esiin työpaikalla noudatettavat ja voimassa olevat työsuojelu- ja työturvallisuusmääräykset ja ammattialan erityissäädökset.
<p>Näyttötutkintotilaisuuksien suunnitteluun osallistuminen</p>	<p>Työpaikkaohjaaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuo työpaikan edustajana näyttötutkintotilaisuuksien suunnittelussa esiin työpaikan mahdollisuudet tutkintotilaisuuksien järjestämiseen huomioiden tutkintojen perusteet sekä näyttötutkinnon järjestämissuunnitelmassa sovitut asiat • tuo esiin työpaikalla voimassa olevat työsuojelu- ja työturvallisuusmääräykset ja ammattialan erityissäädökset.

Tiedottaminen	<p>Työpaikkaohjaaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tiedottaa oikea-aikaisesti yhteistyössä työnantajansa kanssa työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta, ammattiosaamisen näytöistä ja tutkintotilaisuuksista koko työyhteisölle
Työpaikkaohjaajana kehittyminen	<p>Työpaikkaohjaaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi kriittisesti ohjausosaamistaan • vastaanottaa ja kerää palautetta ohjauksestaan opiskelijoilta, tutkinnon suorittajilta, työyhteisöltä ja koulutuksen järjestäjän edustajilta • hyödyntää aktiivisesti saamaansa palautetta ohjausosaamisensa kehittämiseksi • kehittää ohjaustaan saadun palautteen pohjalta.

3.2 Opiskelijan ohjaaminen ja oppimisen arviointi

Tavoitteena on, että työpaikkaohjaaja osaa

- perehdyttää opiskelijan
- ohjata opiskelijan oppimista
- arvioida opiskelijan oppimista.

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit
Opiskelijan perehdyttäminen	Työpaikkaohjaaja <ul style="list-style-type: none">• perehdyttää opiskelijan siten, että hänelle muodostuu selkeä kokonaiskuva työpaikasta, työpaikan prosesseista ja omista työtehtävistä• perehdyttää opiskelijan työturvallisuuteen työturvallisuuslain, työpaikan ohjeiden, työehtosopimusten sekä muiden alakohtaisten säädösten mukaisesti• selvittää opiskelijalle, millaista osaamista työpaikalla edellytetään.

Opiskelijan ohjaus	<p>Työpaikkaohjaaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • varmistaa yhdessä koulutuksen tai tutkinnon järjestäjän edustajan ja opiskelijan kanssa, että työpaikalla järjestettävän koulutuksen oppimistavoitteet ovat tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimusten mukaisia • osaa kuvata työprosessin eri vaiheita opiskelijalle • osaa kytkeä opiskelijan työtehtävät tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimuksiin ja osaa tarvittaessa monipuolistaa työtehtäviä • ottaa ohjauksessa huomioon erilaiset opiskelijat, opiskelijoiden oppimisen edellytykset, terveyden ja toimintakyvyn sekä mahdollisen tuen tarpeen • kannustaa opiskelijaa seuraamaan ja dokumentoimaan oman oppimisensa edistymistä • ottaa ohjauksessa huomioon opiskelijan henkilökohtaiset oppimistavoitteet • luo ohjaustilanteisiin myönteisen ja luottamuksellisen ilmapiirin • ohjaa ja kannustaa opiskelijaa myös hankaliksi koetuissa oppimistilanteissa • ottaa ohjauksessa huomioon työsuojelu- ja työturvallisuusasiat • käyttää opiskelijan ohjauksessa tarkoituksenmukaisesti monipuolisia menetelmiä • hyödyntää mahdollisuuksien mukaan käytössä olevaa tieto- ja viestintäteknikkaa sekä sosiaalisen median työkaluja.
--------------------	--

<p>Oppimisen arviointi tutkintojen perusteissa määriteltyjen arviointikriteerien mukaisesti</p>	<p>Työpaikkaohjaaja</p> <ul style="list-style-type: none">• seuraa opiskelijan oppimisen etenemistä tarkkailemalla ja havainnoimalla työskentelyä sekä edistymistä• antaa opiskelijalle riittävästi ja oikea-aikaisesti rakentavaa ja kehittävää palautetta oppimisen edistymisestä käyttäen kannustavia ja motivoivia menetelmiä• hyödyntää opiskelijan kanssa mahdollisuuksien mukaan käytössä olevaa tieto- ja viestintäteknikkaa sekä sosiaalisen median työkaluja• ohjaa ja rohkaisee opiskelijaa itsearviointiin• osaa erottaa oppimisen arvioinnin ja osaamisen arvioinnin ammattiosaamisen näytössä.
---	--

3.3 Opiskelijan tai tutkinnon suorittajan osaamisen arviointi

Tavoitteena on, että työpaikkaohjaaja osaa

- arvioida opiskelijan osaamista ammattiosaamisen näytössä **tai** tutkinnon suorittajan osaamista tutkintotilaisuudessa.

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit
Opiskelijan osaamisen arviointi ammattiosaamisen näytössä tutkintojen perusteissa määriteltyjen arviointikriteerien mukaisesti	<p>Työpaikkaohjaaja</p> <ul style="list-style-type: none">• arvioi opiskelijan osaamista tutkinnon perusteiden mukaisesti käyttäen monipuolisia arviointimenetelmiä• ottaa arvioinnissa huomioon erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat sekä eri kieli- ja kulttuuriryhmiä edustavat opiskelijat• arvioi seuraamalla ja havainnoimalla opiskelijan työskentelyä ammattiosaamisen näytössä• osallistuu arviointikeskusteluun perustelemalla oman näkemyksensä opiskelijan osaamisesta• dokumentoi tarvittaessa oman arviointinsa ja noudattaa salassapitoa koskevia määräyksiä koulutuksen järjestäjän ohjeistuksen mukaisesti• toimittaa arviointiin liittyvät dokumentit koulutuksen järjestäjälle sovitusti• tietää osaamisen arvioijana toimimisen esteellisyyksymykset.

<p>Tutkinnon suorittajan osaamisen arviointi tutkintotilaisuudessa tutkintojen perusteissa määriteltyjen arviointikriteerien mukaisesti</p>	<p>Työpaikkaohjaaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi tutkinnon suorittajan osaamista tutkinnon perusteiden mukaisesti käyttäen monipuolisia arviointimenetelmiä • ottaa arvioinnissa huomioon erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat sekä eri kieli- ja kulttuuriryhmiä edustavat opiskelijat • osallistuu tarvittaessa tilaisuuteen, jossa tutkinnon suorittaja täydentää tutkintosuorituksiaan suullisesti • osaa perustella arviointinsa • dokumentoi oman arviointinsa ja noudattaa salassapitoa koskevia määräyksiä näyttötutkinnon järjestäjän ohjeistuksen mukaisesti • toimittaa arviointiin liittyvät dokumentit tutkinnon järjestäjälle sovitusti • tietää osaamisen arvioijana toimimisen esteellisyyksymykset.
---	---

Painettu
ISBN 978-952-13-5271-3
ISSN 1798-887X

Verkojulkaisu
ISBN 978-952-13-5272-0
ISSN 1798-8888